

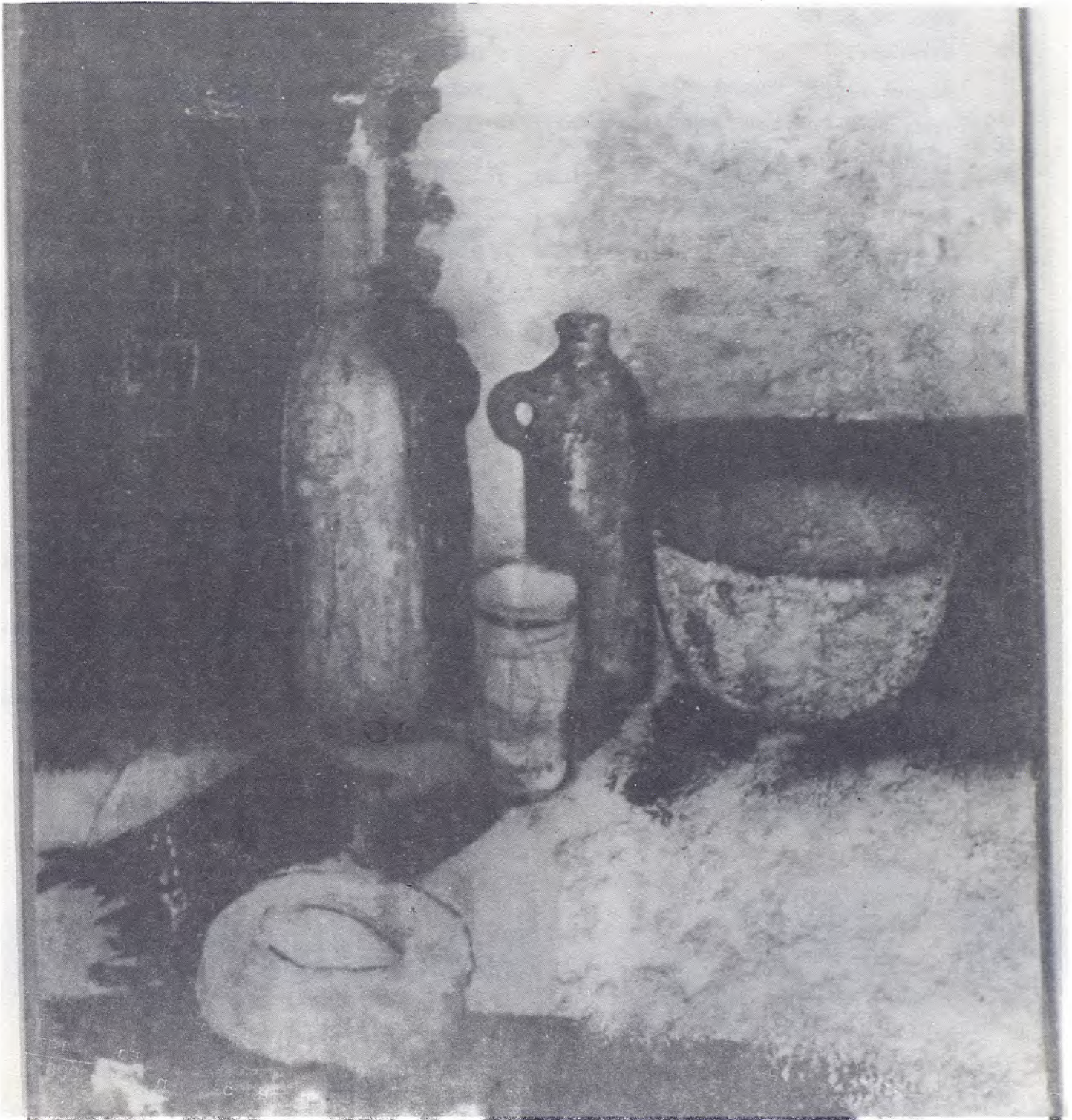
DAMUNT

DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

SANT JOAN SETEMBRE 1992. Nº 16

D A M U N T D A M U N T

REVISTA D'INFORMACIO LOCAL

SANT JOAN (MALLORCA)

Setembre 1.992.- Núm. 16

Depòsit Legal PM-673-1991

Domicili:

Major, 68

07240 **Sant Joan (Mallorca)**

Tel. 52 61 83

Director:

Miquel Florit Huguet

Redactors-Col.laboradors:

Frances Alzamora Bauzà

Maria Alzamora Bauzà

Antoni Amengual Barceló

Antònia Barceló Costa

Cati Barceló Roig

Cati Barceló Rosselló

Margalida Bauzà Bover

Maria Català Karmany

Guillem Company Bauzà

Mª Monserrat Company Bauzà

Gabriel Company Gayà

Nino Company Perez

Carles Costa i Salom

Catalina Fullana Matas

Inmaculada Gayà Mayol

Cati Gayà Morlà

Catalina Jaume Ginard

Joan Jaume Nigorra

Joan Matas gayà

Isabel-Ml Matas Ramis

Bàrbara Matas Sastre

Joan Matas Sastre

Margalida Bauzà Más

Arnau Matas Maiol

Gabriel Monserrat Monserrat

Jaume Nigorra Estrany

Mª Magdalena Jaume Nicolau

Josep Estelrich Costa

Imprès a:

APOSTOL Y CIVILIZADORS

PETRA (MALLORCA)

Tirada. 400 exemplars

Subscripcions: Miquel Florit Huguet

Lloc de venda: **Ca Na Blanc**

C O N T I N G U T

Salutació, pàg. 3

Notícies Locals, pág. 4 a 7

Entrvista "Gent Jove", pàg. 8

Les fotos preferides, pàg. 9

Poemes Gloses i Glosadors, pàg. 10
a 14.

Marges i parets seques del terme,
pàg. 15 a 19

Sonia Campins Mas, pintora, pag.
20 i 21

El consell del metge, pàg. 22

Emigrants. pàg. 23

Col.legi Public Son Juny, pág. 24,25,26.

Comunicats, pàg. 26

Notes Històriques. Anys 50., pag.27

Notes Històriques. Les acepelles,
pag. 28, 29 i 30.

Recrdant esdeveniments passats, pàg.
31.

Notícia de derrera hora. **Penya Motorista**
pag. 31.

Portada: Pintura de Sonia Campins

Contraportada: Maria-Francisca Gomis

S A L U T A C I O

"Festes pasades, coques menjades". Baldament el refrany i l'haver passat quasi un mes de les Festes Patronals 1.992, era la nostra intenció donar compte cabal,, damunt damunt, de tots els actes de les pasades Festes, unes festes que han estat de l'agrat de la gran majoria i sobre tot participades.

L'excés d'escrits originals, dels que venim ajornant la publicació,

l'absència d'algun col.laborador (molt justificada), fan que sols parlem d'alguns dels actes i esdeveniments festius.

Deim tot això, recordant que la revista **Damunt Damunt**, intencionadament no marginarà mai cap grup, entitat o persona que d'un angle o l'altre estigui **fent poble** i sigui **notícia**.

Miquel Florit Huguet

ELS LLADRES TRESQUEN PER SANT JOAN

El passat dia 10 de Setembre, l'ocupant d'un cotxe, desconegut, agafà de dins l'entrada de la llar de **Jaume Jaume i Cati Bauzà (Jordi)** una vistosa i valuosa caldera d'aram, escapant-se seguidament.

Els lladres i "xorisos", han davallat als pobles i aquest cas succeït dins Sant Joan, n'és una mostra i un proediment del que no n'havien perlat els diaris, que a través dels corresponsals locals, han denunciat altres sistemes emprats a pobles veïnats, on s'hann apoderat de la caixa o calaix (doblers) de distints comerços.

Són moltes les llars santjoaneres, que tenen dins l'entrada una caldera o altre objecte valuós per decoració. Així que alerta a deixar obert.

. . .

La llar de **Joan Gayà (Cambuix)** i **Catalina Morlà**, també rebé la visita del lladre o lladres. Agafaren valuoses joies d'or, que havien tret en el dia de les noces de la seva filla Maria.

. . .

Entre les 4 i les 5 del matí divendres dia 25 de Setembre, uns desconeguts intentaren entrar dins el **Cafè de can Tronca**. La alarma que s' disparà els va desistir, arrancant dos cotxes a tot gas.

. . .

El mateix dia, unes desconegudes entraren a la llar de madò Joana-Aina Mestre, viuda de l'amo Antoni Karmany, en el carrer Progres. L'actitut decidida de madò Joanaina, que cridà, va fer fojir a les inoportunes visites.

ANTONI KARMANI, SUB-CAMPIÓ DE BALEARS

En el Campionat de Balears de Muntanya, celebrat el passat dia 23 d'Agost, el nostre paísà Antoni Karmany, un corredor veterà, que ha tornat agafar la bicicleta, quadà classisficat en segona posició, dins la seva categoria, proclamant-se subcampion.

NOCES

El dissabte dia 5 de Setembre, es celebrà l'enllaç de n' **Amador Bauzà Bauzà** amb **Maria Munar Bauzà**. Oficià la missa de noces el Pare Rafel Jaume. El Coro Parroquial tigué una brillant i especial actuació durant la cerimònia religiosa.

. . .

El dissabte dia 12 de Setembre, s'uniren en el Sacrament del Matrimoni, el jove de Montuiri **Francesc Aloy Lladó** amb la santjoanera **Maria Oliver Matas**. Molta de gent de fora, que s'uniren als sanjoaners per celebrar aquest acte.

El passat diumenge dia 20 de Setembre, tingueren lloc les noces de **Miquel Jaume Bauzà** i **Maria Gayà Morlà**.

Els recents casats sortiren de viatge de novis a un país americà.

Enhorabona a tots i que el vostre amor no es cabi mai

NEIXEMENTS

El passat dia 1. de setembre, la llar de Joan Morlà Jaume (mecànic) i de Bàrbara Matas Bover (perruquera), es va veure alegar amb el neixement de la seva segna filla. A la recien nada se li ha imposat en nom de Bel.

.. ..

Jordi Bauzà Bauzà es nom complet del fill d'Antoni Bauzà i Magdalena Bauzà (del Bar Fiol), que va neixer el dia 25 de setembre.

Enhorabona pares, padrins i altre família.

B A T E I G S

Joan Amengual Jaume, fill d'Antoni Amengual i Cati Jaume, rebé les Aigües Baptismals, el passat dia 12 de Setembre.

El refresc, es feu en el xalet propietat de Joan Jaume, (Es Revallar), padrí matern del batiat.

Pau Sastre Costa, fill de **Jaume Sastre Bauzà** i de **Margalida Costa**

Pau Sastre Costa, fill de **Jaume Sastre** i de **Margalida Costa Bauzà**, rebé el Sacrament del Baptisme el passat diumenge dia 13 de Setembre.

Maria Company Monroig, fille de **Bartomeu Company** i de **Francisca Monroig**, rebé el Sacrament del Baptisme el passat dia 13 de Setembre.

Maria Blanca i **Gabriel Company**, primogènits dels germans **Joan** i **Miquel-Joan Company**, reberen el Sacrament del Baptisme el passat dia 19 de Setembre, a la Parròquia de **Maria de la Salut**.

A la finca de **Montblanc**, propietat de la família de **Martina Vives**, esposa de **Miquel-Joan Company**, es feu la festa per celebrar l'esdeveniment.

Rebin els respectius pares i padrins, així com la resta de familiars propers, la més efusiva felicitació. Enhorabona a tots !.

EL "CUPONAZO" DU 5 MILIONS A SANT JOAN

Margalida Gomis Dalmau, la filla segona d'en **Joan Parric**, que està treballant a una empresa d'Alcúdia, tingué la sort d'esser premiada amb 5 milions, en el sorteig de la ONCE del passat dia 4 de Setembre.

La notícia causà una gran alegria a l'afortunada, a la seva família i també a tots aquells santjoaners a qui ens alegrà que les coses vagin bé.

Margalida tenia en projecte fer un viatge a Itàlia, que ara ha confirmat que farà el proper mes d'Octubre, acompanyada per dos familiars.

TORNEIG DE PETANCA

El Torneig de Petanca, organitzat per l'Associació de la 3ª Edat de Sant Joan, amb motiu de les Festes Patronals 1.992, ha deixat entreveure, sobretot i d'acord amb el nostre criteri que, per poc que els organitzadors s'ho proposin, pot convertir-se és un dels esdeveniments més populars de properes manifestacions esportives, així com en un dels esports més nombrosament participats.

Cinc foren les tripletes, que prengueren part en el Torneig, disputant-se els artístics trofeus, donats pel GOVERN BALEAR, a través de la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social.

La Classificació final, després d'haver-se disputades totes les partides en forma de "Lliga", o sigui "Tots contra tots", va quedar de la manera següent:

1ª tripleta, guanyadora del Torneig i composta per...MIQUEL FIOLE SORELL

JOAN MATES ANTICH
JOAN NICOLAU MATES

2ª tripleta,
composta per.....JOSEP BAUÇÀ MATES
PAU BOU DALMAU
BIEL MATES MAS

3^a tripleta,
composta per.....GUILLEM BOU MAS
MELSION MATES ANTICH
PERE NIGORRA NIGORRA

4^a tripleta,
composta per.....JOSEP MATES JUAN
MARTÍ JORDA FERRER
JOAN COMPANY GAIA

5^a tripleta,
composta per.....JOSEP MAS LLULL
GUILLEM FLORIT COMPANYY
RAFEL BAUÇA BAUÇA

Donat-se el cas que els trofeus cobrien, solsament, els premis de les tres primeres tripletes, el senyor **Fiol** gran aficionat i escellent practicant del Joc de la Petanca, va oferir un obsequi per a cada un dels components de les altres dues tripletes. gest que l'honora, i que valoram i agraïm sincerament.

EXPOSICIÓ DE BONSAIS

Organitzat per l'Obra Cultural Balear i el Club Bonsai Zona de Llevant, baix del patrocini del nostre Ajuntament, amb motiu de les festes Patronals i durant els dies 28,29 i 30 d'Agost, se celebrà a la Casa de Cultura de Sant Joan, una Exposició de Bonsais, que fou visitada per gran nombre de santjoaners i gent vinguda de fora. Sabem de persones que tant els agradà l'exposició que la visitaren dues vegades.

L'exposició, que en total reuní més de 80 plantes, hi participaren dos aficionats locals: Antoni Barceló Morey (de Gosaubà) i Antoni Bermejo Nigorra. Més que d'aficionats, podem classificar a aquests dos joves santjoaners, de verteders especialistes. Antoni de Gosaubà ja havia participat a una anterior exposició feta a Sant Joan, i Antoni Bermejo, que actualment resideix a Palma, havia participat a un altra exposició efectuada a Sant Antoniet.

Antoni de Gosaubà, fa uns 6 anys, que començà a treballar en bonsais, però des de nin sempre li agraden els arbres.

Entre les plantes exposades que particularment ens cridaren l'atenció destacaríem:

- Un **Arce Granatense (Badó)**, planta endèmica que creix a la serra Nord.

- Un **Boix (Buxus Balearica)**, també arbre de la serra.

- Un **Teix (Taxus Baccata)**, arbre de fusta i fruits verinosos, que procedia del Batle de Son Servera.

- **El Platero (Platanus occidentales)**

- **El Fleix (Fraxinus Angostifolia)**, molt paregut a l'alsina, arbre que creix per les proximitats de Puigpunyent.

- **El Reure (Quercus Fagineta)**,

No tinguerem l'oportunitat de parlar amb aquest gran expert que és Antoni Bermejo, però poguerem parlar i escoltar les explicacions d'aquest altre gran aficionat que és Antoni Barceló, que d'una manera atenta, pacient i documentada, anava informant als visitants.

Com intuïa el catàleg de l'exposició, després d'aquesta visita és impossible que qualsevol persona sensible no senti el més profund respecte i la més ingènua admiració de cap a qualsevol manifestació de la vida a la natura".

De fet en Toni de Gosaubà, ens informà que hi ha a Sant Joan altres aficionats. Ells són:

- Joan Magro, que encara no ha esposat.

- Antoni Matas (des Colomer), que no ha esposat.

- Josep Florit (Boiret), aquest nin-jovenet, que destaca com a futbolista, és també un aficionat al bonsai.

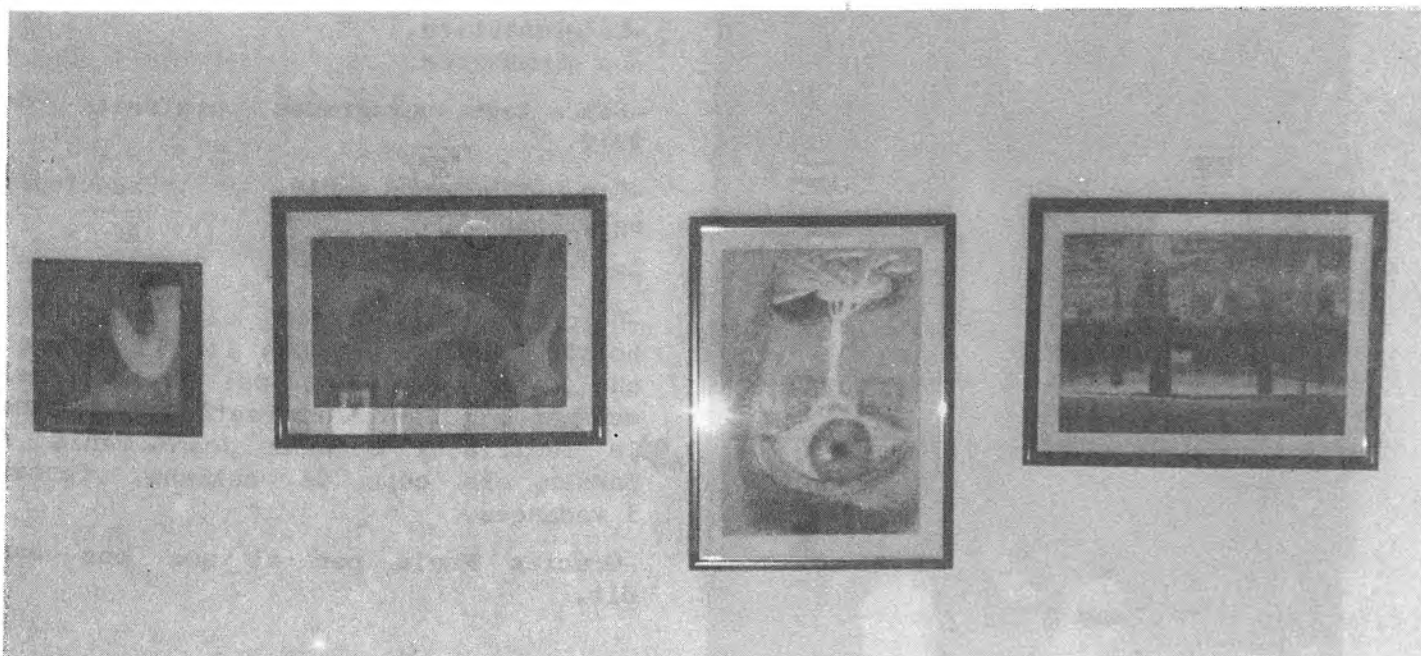
Esperem que a una propera exposició, poguem veure mostres de tots ells.

ENS HEM ATURAT MAI A PENSAR QUE ÉSUNA LLÀGRIMA ?

Així, amb aquestes paraules, amb aquest interrogant, encapçalava el catàleg de la seva "exposició d'il·lustracions" en Joan Lluís, que els santjoaners i visitants externs pogueren contemplar durant les passades festes patronals, en el Saló d'Actes de la Casa de la Vila.

Joan Lluís, fill de mare santjoanera te 21 anys, ha volgut realitzar a Sant Joan la seva primera exposició, per diversos motius i com diu en el catàleg: "Sempre que m'han demanat que estudiï, mai no he abut explicar-ho només en paraules. D'aquesta manera ensenyo a la gent del poble part de la professió d'il·lustrador. Sempre m'he sentit arrelat i trobo que he de donar alguna cosa a canvi del que rebo, llavors crec que aquesta exposició és per a mi una manera de donar els meus estudis, el meu art a sant Joan".

Amb la lectura del catàleg, escrit per ell mateix, ens adonam de que ens troban davant un jove de gran sensibilitat, possiblement capacitat per triunfar en la creació literària com en la pictòrica.

ENTREVISTA A MARIA GAYA MAYOL

- Començaren fen-te una pregunta, que un famos entrevistador deia que sols es pot fer a la gent molt jove, quan no s'han complit els vint anys:
-Quan d'anys tens ?

Tenc 12 anys.

-Quins curs estudies ?

-He començat 7. d'E.G.B.

-Des de quan balles amb l'Agrupació "Aires de PAGESIA" ?

-Des de l'any 1.985, quan tenia 7 anys.

-Quines altres activitats tens ?

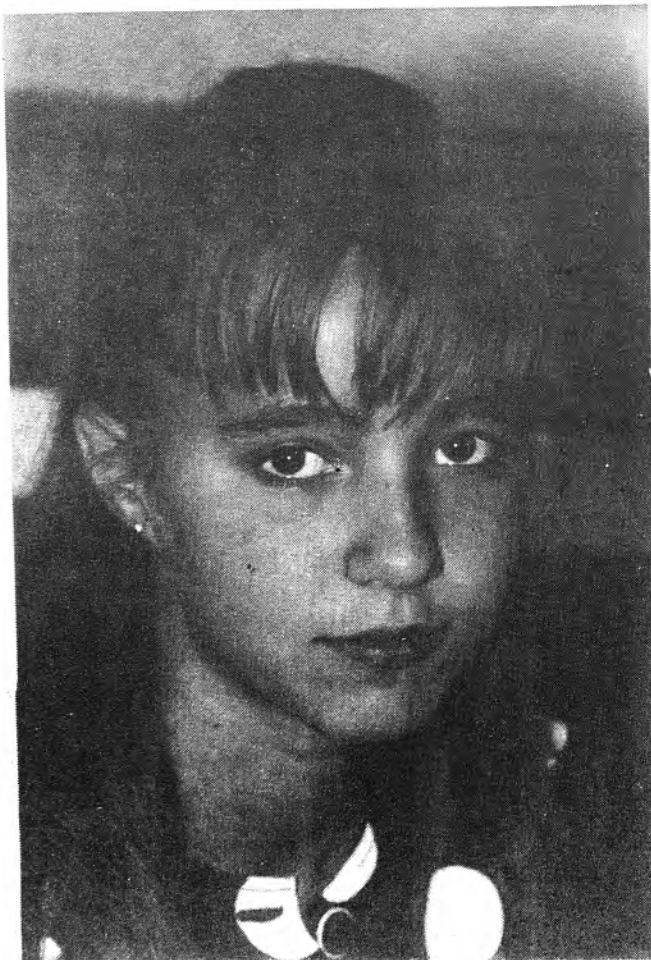
-També som membre de la Banda de Cornetes i Tambors.

-T'agrada la música ?

-Molt. He de començar a estudiar piano.

-Sols t'agrada la música clàssica?

-No, m'agrada la música clàssica i la moderna.

-Diga'm un grup musical ...

-Mecano, Tennessis ... i Carrutxa.

-Quin esport és el teu preferit ?

-La gimnàstica.

-La gimnàstica.

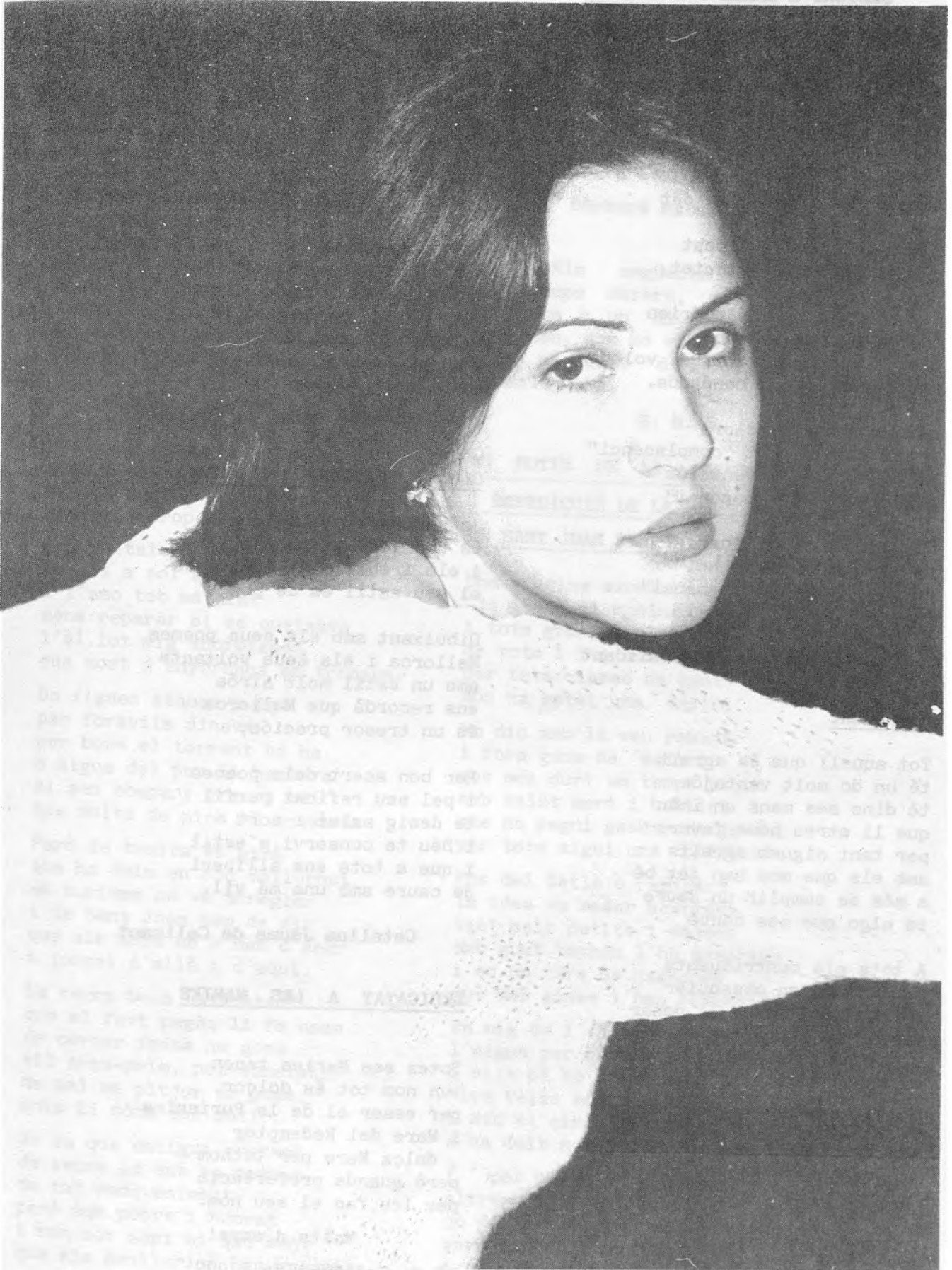
-Els teus programes preferits de TV ?

-Son "Verano azul" i "Vacaciones en el mar".

-Et sens sanjoanera ?

-De cap a peus. Perquè els meus pares ho són, aquí tenim una llar i malgrat que estam a Palma, pel treball del meu pare, a Sant Joan està empadronada la família i a Sant Joan venim a passar els caps de setmana, festes i vacances.

-Gracies Maria per el que ens has dit.

DEDICAT A DAMIÀ I A ANTÒNIA

Déu vos pagui amb alegria
vostra generositat
per haver restaurat sa vida
d'un nin desventurat
que té sa vista atrevida
i s'aspecte espavilat
i encara que petita
pareix que conté s'ha dat
que està ben acuidet
i tan feliç s'ha trobat
que sempre viu contentet.

Que n'hi ha que bé podrien
imitar el fet generós
com es que heu practicat voltros
per tenir un cor bondadós.

Déu no tendria colors
i per tothom sent "complacenci"
i per ell té do ventajós
i protegeix "s'inocenci"

El qui sabi practicar
en el món "beneficenci"
de Déu obtindrà "clemenci"
quan arribi al més allà.

Catalina Jaume de Calicant

AGRAÏMENT

Tot aquell que és agraït
té un do molt ventajós
té dins ses mans un imàn
que li atreu nous favors
per tant siguem agraïts
amb els que mos han fet bé
a més de cumplir un deure
es algo que mos convé

A tots els contribuents
que ens varen obsequiar
les gràcies les vull donar
perquè es mostraren atents
si alguns quedaren contents
jo també m'hi vaig quedar

Donem gràcies a "Sa Nostra"
per sa bona atenció
d'alegrar amb el seu obsequi
al grup dels nostres majors.

En un adequat dia
festa del nostre Patró
els "Aires de Pagesia"
ho acabà de completar
amb so seu bon repartori
la gent es va deleitar.

Tenim bones entitats
a dins sa població
un avui s'altre demà
se porten de lo millor.

Catalina Jaume de Calicant

A N'EN BIEL MONSERRAT

A vos Biel Monserrat
vos volia demanar
si és que me volgueu dir
quin motiu vos ha aturat
en es poc temps de partir
ara que Damunt Damunt
tenia un glosador fi

Catalina Jaume de Calicant

GLOSES DEDICADES A BARBRA MATES SASTRE

Jo sempre l'alabaré
és una jove discreta
i els treballs li surten bé
el seu estil és de poeta

Dibuixant amb els seus poemes
Mallorca i els seus voltants
amb un estil molt airós
ens recordà que Mallorca
és un tresor preciós.

Per bon acert dels poemes
i pel seu refinat perfil
te desig salut i sort
i Déu te conservi s'estil
i que a tots ens alliberi
de caure amb una mà vil.

Catalina Jaume de Calicant

DEDICATAT A LES MARIES

Totes ses Maries tenen
un nom tot és dolçor
per esser el de la Purissima
i Mare del Redemptor
, dolça Mare per tothom
però guarda preferència
per les fan el seu nom.

Molts d'anys!

12 de Setembre de 1.992.

Catalina Jaume de Calicant

DE TEMPS ENRERA. UNA ARGOLLA

La vila de Sant Joan
petita com una bolla
els que ho feren ho sabran
tenint en comú una argolla
i encara ho recordaran
aquells al.lots de Sóller.

Un bon grapat n'hi havia
llogats per molt petit sou
casi tots pagès tenia
sense fer gaire renou
un porqueret sens mania
pel manteniment i propu.

El temps de l'estraperlo i fam
això era i no era ...
així com era ho agafam
amb els porcs ran ran vorera
tenint a prop sa plorera.
tenint a prop sa plorera.

Amb un talecò penjat
de sol a sol se n'anava
i l'amo tot estufat
sens reparar si es queixava
l'al.lot mig adormissat
que mort d'anyorança es trobava.

De figues seques i pa
per foravila dinava
per bure el torrent hi ha
o aigua del pou li bastava
el seu company era un ca
que molts de pics el travava.

Però la truita es girà
que ho deim en bon mallorquí
es turisme ho va arreglar
i de Sant Joan hem de dir
que els amos se n'han d'anar
a jornal d'allà i d'aquí.

La terra bona està així
que el fort pagès li fa nosa
de cercar feina no gosa
ell prim-prim, pot subsistir
de mal en pitjor se posa
sols li dóna que patir.

Jo es que estigui content
de veure lo que ha passat
de tal esdeveniment
però som pobre i honrat
i mon cor sent el que sent
que els seollers han guanyat.

Que visque Sóller i la bolla
d'aquets món tan estragat
cercant feina així s'enrolla
el ric pagès mig frustat
la suor en el front li brolla
amb el sarró foradat.

Bàrbara Matas Sastre

NOTA Els següents vers, titulats
"DE temps enrera, una argolla", són
dedicats a un al.lot de Sóller molt
amic meu, que ho va passar molt p...illo
però no vull dir tampoc que tots
foren iguals.

B. M. S.

EN MOTIU DE LA INAUGURACIÓ OFICIAL
I BENEDICCIÓ DE LA PISCINA MUNICIPAL
DE SANT JOAN EL 29 D'AGOST 1.992

Una piscina excel.lent
ja tenim al municipi
i tots gràcies al sacrifici
de tots i l'Ajuntament
per tota classe de gent
mos ha estat una 'delici'.

Ho dic amb la veu rabent
i fora gens de 'malici'
que mos duri un temps etern
amb salut sort i bullici
que ho pugui gaudir es jovent
per tots sigui una 'primici'.

Fos del Batle o regidors
la idea va esser acertada
vist pels petits i majors
amb gust tothom l'ha acceptada
i en un curs de nadadors
que amb ganes l'han estrenada.

En mig de l'illa hi faltava
l'aigua per poder nedar
i vila bé ho demanava
"les Veles mos va fallar"
i amb el ciment i la grava
s'ha duit a terme i ja està.

I ' per pegar un cap-fic
altres aigos hi havia
jo de tots això m'en ric
però el poble no en tenia
i ara és ben cert i així ho dic.

Bàrbara Matas Sastre

GLOSES DE BIEL MONSERRAT MONSERRAT

Miquel si no és molestar
te vull fer una pregunta
pareix té es nirvis de punta
aqueix que ha tornat entrar
com que el sent giscar
l'hariem de fer mirar
si té algo que no s'unta.

Biel jo t'agrairé
el deixes fer una mica
que si lavonnes se pica
mos tudarà es paper
ara ses coses van bé
en es poble santjoaner
no hi ha res que desdiga.

Si tú ho trobes aisé
domés el saludaré
com els altres o més bé
ara que du bon camí
que tota cosa amb bon fi
sempre hem sentit a dir
és lo que més hem mester.

No me duguis molta cosa
que me queda poc redol
no fos cosa, no fos cosa,
per causa de qualque glosa
n'hi ha qualcún que s'exposa
que no vegi més es sol.

Es fort dir vull saludar
una persona tota sola
jo seguec fent l'escola
fins que el poguem amollar
vos assegur que n'aprendrà
i aviat sa gent dirà
En Beveta ja assola.

Si tens ganes d'apedregar
tira-les de ses que feren
així son pocs es qui s'enteren
sa pedrada per qui va
més bé, un poc mésclar
no te planguis que t'esperen.

Si li pegues tan dolç, dolç
diràn que s'hi ha mirat
parteix ben preparat
ja te llevaràs sa pols
i llavors que diguin molts
això està ben trempat.

Si tens por d'amollar-te
calla i ni diguis res
i en està un poc més encès
mira de concentrar-te
i vols puc ajudar-te
fins que n'hagis après.

Ni per cançons ni cantant
millor que ho deixis anar
tots te sabrem oblidar
com si t'acabasis d'anar
amb sos peus ben envant
que ens veurem pocs plorant
així mai aniràs davant
i es poble t'ho agrairà.

Crec que he fet qualque descuit
serà per en tornar-hi
en veuríem pocs patir
si prest sentíssen a dir
l'ha aplegat un trebolí
i per ase el se n'ha duit.

Qui equivoca qualque passa
travella i pega esclats
no hauríem de xerrar massa
d'es nostres avanpassats
d'es vius o d'una altre classe
que s'alegria va escasa
vos salut a tots plegats.

Gabriel Montserrat

L'ENSANXE INSISTEIX

Digníssima Ajuntament
sense pecar d'insolenci
vos vull fer una advertenci
per posar-vos al corrent,
devers ca nostra sa gent
ha acabat sa pacienci
i demanam s'independenci
a s'autoritat competent.

L'Ensanxe es discriminat
i ja estam farts de patir
ni mos posau paperí
ni allargau s'alumbrat
jo ja estic un poc cansat
de s'injustici sufrir
i de tant d'haver-ho de dir
ja començ a estar empenyat.

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

Si vos dic lo que sent
qualcú s'agraviarà
i jo tornaré passar
per pardal o per dolent,
el meu barri està content
més content no hi pot estar
perquè han cobrat es paupar
gràcies a s'Ajuntament.

A Déu Pare Omnipotent
li demàn en devoció
que escolti aquest pecador
que el tenen per dolent
i només diu lo que sent
quan se creu tenir raó,
a tots vos demàn perdó
Digníssima Ajuntament.

Gabriel Company
(Forner Boveta)

**Amb la invassió pels "cascos
no azules" dels nostres carrers,
carreteres i camins, el Forner Boveta
ha compost les següents gloses:**

Que és aixó que ara he afinat ?
que pes cap hi duu un uró
que es un pilot d'avió ?
o un buzo despistat ?
devallava accelerat
per mig des carrer Major
passà com un fibló
un mibilet desbocat.

Amb aquest casco imponent
s'homo fa sa seva planta
donant gas a tota manta
se mollava com es vent
si no arribava a n'es cent
s'acostava a n'es noranta
i s'hivern quan fa un fret que espanta
ja tendran es cap calent.

"Contemplando tu hermosura"
trop que m'heu de perdonar
perquè me feis recordar
"otros tiempos de locura
me recuerda tu figura"
un temps que no tornarà
quan un sargent va cridar:
"Ha formar por estatura !".

Ara ho trobava oportú
tornar a demanar perdó
no sap greu repetir-ho
no vull ofendre ningú
es casco l'heu de dur
és sa vostra obligació
en que sigui un murrió
o es "bidet" des lloc comú.

Gabriel Company (es forner)

AGRAÏMENT A CATALINA DE CALICANT**I ... ALTRES COSES**

M'agrada sa cançó fina
i bona de recordar
per tant m'ha d'agradar
es vers de na Catalina
i si qualque mot no rima
a lo derrer ho feim rimar

Sa vena de glosadora
te ve dels avantpassats
tu saps compondre un glosat
que ni na Bàrbara millora
i llavors no ets traïdora
com foren dos malanats.

Gràcies per rompre una llança
en defensa des forner
costa poc es quedar bé
idemostra confiança
i com que quedar bé no cança
jo sempre t'ho agrairé.

Estimar el germà proisme
és senya d'enteniment
i no té coneixement
s'homo que se romp sa crisma
just pel seu protagonisme
ignorant a s'altre gent.

Es canviar de camia
es cosa que mai faré
jo jus fas lo que sé fer
en que me tingueu mania
i en sa vostra gelosia
me feis fer més bon paper.

Encara queden pardals
des temps de sa dictadura
que amb sa capa de cultura
pugen en es cadefals
i disfruten com animals
de sa seva beneitura.

Beneitarro que pretens
això no fa cap rialla
si tens sa cova de palla
sense voler la t'encens
(d'aquets dos impertinents
en poren fer una rondalla.)

Gabriel Company
(Forner Boveta)

**EL PARE RAFEL GINARD, UN SANTJOANER
QUE NO PODEM OBLIDAR**

A una petició que me va fer en Miquel Florit, pos a l'abast dels lectors de la revista "Damunt Damunt" aquesta poesia del nostre fill predilecte P. Rafel Ginard. Aquesta petició em va esser motiu d'una gran satisfacció i al mateix temps un compromís. I dic un compromís perquè el desig que em va manifestar en Miquel era que jo li fes una crítica de l'obra presentada; però ho he pensat i he cregut convenient deixar la crítica per als lectors.

Quan un llegeix peces literàries d'envergadura, arriben al nostre cor i sempre és molt més el que un sent que allò que pugui expressar en paraules o per escrit. Tenc por d'empobrir-la i me reserv el que sent. Que siguin els lectors qui hi descobresquin la bellesa, la riquesa, l'amor, etc., segons el matís del cor de cada lector, matís sense dubte diferent però ric en uniformitat.

El meu agraïment al director de la revista "Damunt damunt" pel desig que m'ha manifestat de fer conèixer als santjoaners la figura del nostre fill predilecte P. Rafel Ginard.

Catalina Ordinas Ginard

H I P I C A

Pel P. Rafel Ginard Bauçà

Banderoles flamejant
i maror de carn humana.
Vibra l'aire encès de crits
i esqueixat de mans que s'alcen.
Un núvol de mocadors
vola sobre la gentada:
Es tot ulls, anhel i gest
cada espectador. Naufraga,
anegat de multitud,
el clos brunyit de llum càlida.
Pols olímpica amb el trot
dels cavalls. Tota la tarda,
rossa i blava, és un fester
arborat de milers d'ànimes.
Llustrosos, narius fumant
i crineres onejades,
escumegen els cavalls.
La carrera els embriaga
i devoren el camí
amb el ritme de ses cames.

Refulgeix el seu entorn
de llur magnífica estampa.
Els empeny un frenesí
de sagetes afuades
desparades pel desig
de les olímpiques palmes.
Bell furor de joventut,
esperit, nervi i sang brava,
amb compà arrebatat
talment d'estrofes pindàriques.
Semblen ingràvids. Llamps vius
senyant unes retxes llargues
de gris, de negre i de ros,
amb sa cua estarrufada,
tensos i glorificats
en un nimbe depòls blanca.

Dins el camp, bull i rugeix
una mar de carn humana,
mar en passió creixent
que oneja, increpa i aclama
als corsers i als conductors
amb veus de joia i de ràbia.
cada ull es un projectil
que sobre els cavalls se llança.
L'ànima salta pels ulls
i tota se fa mirada
i brollen els mocadors
al vent de l'entusiasme
Se fonen penes o goigs
dins la mar de carn humana.
Tot crema en un foc vital
de crits de roja flamada.
El camp es un fogueró
i cada cor una brasa.

Banderoles degotant
llum viva i color encarnada.
Les ales dels mocadors
fan una tempestat blanca.
Cap a la tard, roent de crits,
i esqueixat de mans que s'alcen.
S'esculpeixen els cavalls
com un fris damunt la tarda.

El Terme Municipal de Sant Joan, de 3.891 Ha., de les quals unes 3.000 Ha. estan destinades a cultius i exactament sols 815 Ha. estan ocupades per garriga (661 Ha.), terreny improductiu (45 Ha.) i superfície no agrícola (109 Ha.), ha estat considerat des de temps immemorial el "graner de Mallorca", té per tant molt poques zones de terres primes, on solen abundar les pedres i terreny rocós.

per la causa exposada que el terme de Sant Joan, és més bé pobre en marges, merjades i parets seques, tan abundoses en moltes parts de Mallorca, si exceptuam el Pla.

Les parets seques i els marges són part del nostre patrimoni. Son la feina d'uns artesans, on el seu treball ha sobreviscut, per utilitat i admiració de les generacions posteriors.

Amb el nostre recórrer pel terme hem pogut veure marges i parets que foren realitzats a principis de segle i encara avui pareixen "que no ha estat tocats de mans", es a dir estan intactes.

A Sant Joan hi ha molt més tenasses que marjades.

L'acció del temps i sobre tot el pas dels animals, de les guardes d'ovelles i cabres, van espatllant les parets seques i marges.

Abans de començar l'inventari de les nostres parets seques i marges, es convenient donem unes definicions de les paraules més emprades:

Paret seca, és la paret feta de pedres totes soles, sense fang o altra cosa que les lligui.

Marge, és la construcció feta de pedres a un desnivell o graó del terreny i serveix per aturar les esllavissades de terra.

Marger, és l'home que fa marges o parets seques.

Tannassa, és el marge natural o coster estret cobert de fenàs, romaguers, fonoll, mates o altres plantes petites.

Tannassa, és el marge natural o coster estret cobert de fenàs, romaguers, fonoll, mates o altres arbusts o herbes, i també amb alguna roca o pedra grossa.

Feixes o terrasses són els trossos de terra plans i horitzontals, situats en un coster o terra muntanyosa, que estan limitats per marges o parets que les protegeixen contra les avingudes

Esquena d'ase és diu de la paret que te la part superior no plana, sino formant angle agut. Es diu paret acabada "amb esquena d'ase".

Paret Cabrera és lla que té l'enca-denat fet d'uns pedres molt llargues, que surten devers un palm fent barbacana per evitar que les cabres o ovelles saltin la paret.

A Sa Bastida hi ha parets acabades d'aquesta forma, amb barbacana o sigui vlada que surt de la part vertical de la paret.

Pedra vallenera és la pedra que té unes granulacions semblant a les avellanes.

Aquesta pedra no és abundosa en el terme de Sant Joan. L'hem vista a la façana de Can Soler (carrer Belisari) i a la façana de les cases de la possessió de Son Dexotta.

Caseta de roter, de bastiar, de pastor, dita també barraca, és la construcció tota feta de pedres, la teulada incluiu feta de pedres, sense emprar teules., càrritx o branques d'arbre.

Aquesta mena de construcció abundosa en certs indrets de Mallorca, n'existeix un exemplar, una móstra a Son Baró, denominada "Sa Caseta d'en Lligat".

. . .

Un equip de D.D. ha recorregut durant unes setmanes tot el terme de Sant Joan, de llervant a ponent i de tramuntana a migjorn, demanant a gent majr, pagesos, pastors, propietaris i amitgers de finques i possessions la situació exacte dels marges i parets seques que per la seva importància mereixen esser inventariats.

Per una millor localització, tant per la gent que coneix el nostre terme i la seva tiponomia, com per els de fora que els interessi recorrel-lo, intentarem donar la situació dels marges i parets relacionats en aquest primer inventari.

Costa d'en Pago. Sortint del poble per la part de ponent i abans d'arribar a l'entreforc de les carreteres que duen a Montuiri (Palma), Lloret de Vistalegre i Sineu, hi ha unes marjades de més de 3 metres d'altaria, bastant ben conservades, que comencen a l'antiga "Matança" i arriben fins a la pujada al Molí d'en Caldaré.

Son Brondo. En el camí que duu de sant Joan a Lloret de Vistalegre, que passa davant les cases de la possessió, una vegada passades les dites cases, hi ha una paret molt ben feta i conservada, d'unns 8 palms d'altaria i acabada amb peces de marès i alambrada.

Dins la finca de Son Brondo hi ha unes quantes parts i marjades més, però per lo gran que és la finca (181 Ha.), és una finca pobre en marges i parets.

Son Roig. Una de les parets i marjades més notables dels paratges de Son Roig, són la coneguda per "Es tancat d'en Soler", amb una paret-marjada quea redols té de 8 a 10 palms d'alçada i està en bastant bon estat.

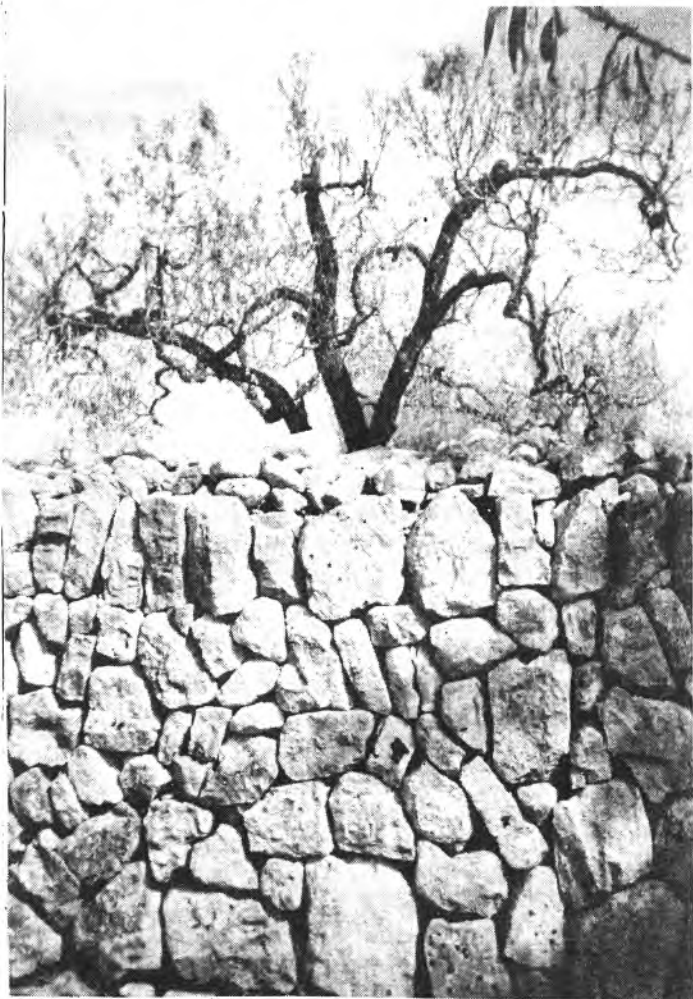
Sa Bastida. La finca de Sa Bastida té bastantes parets i marjades. La gran majria foren manades construir per l'amo Antoni Casmps, pare de l'actual propietari i foren construïdes per un equip de margers de Sineu.

Com ja hem dit a l'introducció, a Sa Bastida hi ha la dita "paret Cabrera", per evitar la sortida del bastiar.

La finca de Sa Bastida té diferents tanques: la denominada "Tanca Gran", "Tanca de Cas Saboner", etc. Quasi totes les prets dde dins Sa Bastida són de paret seca i acabades amb esquena d'ase", feta de mescla.

Sa Bastida d'en Perauba. Hi ha unes quantes tanques de paret seca, un poc deteriorades.

Quatre Vents. En el paratge conegut pels "Quatre Vents" hi ha distintes marjades o terraces amb marge.

Can Baldiri. Hi ha unes feixes o terrasses, amb el seu corresponent marge. Foren construïdes per mestre Francesc Antich Duran (Mandai).

Els Aubellons. Hi ha una tanca, a una finca que fou propietat de Don Melcion Barceló Jaume. La finca té una extensió aproximada d'una quarterada (0'71 Ha.) i antigament estava tota tancada de paret seca. Avui bastant espatllada degut al trànsit i pasturar de les guardes d'ovelles.

Entre Sa Bastida i Els Aubellons hi ha una tanca de paret seca en bastant bon estat.

Ca Na Paraire des Teco. Hi ha una tanca de paret seca, a la finca que actualment és propietat de Melcion Matas Matas.

Son Baró d'En Fossier. A la part ponent de la finca propietat dels hereus de Josep Sorell (Fossier) hi ha una marjada, que es pot dir és un mdel de perfecció. Té uns 180 metres de llargària i l'altura és al començament d'uns tres metres, anant mencent. Molt ben conservada, no està gens trastocada, ni una sola pedra ha fuit o s'ha mogut del seu lloc, prva de la maestria del qui la va realitzar. L'encadenat és perfecte amb unes pedres rectangulars, ben tellades i colocades.

Son Baró d'En Sbert. És una de les possessions on hi ha més marges i parets seques del nostre terme. Hi ha tres marges bastant ben conservats que foren realitzats dins la primera dècada del present segle, per l'equip de margers sollerics, que hem mencionat abans. El seu estil i perfecció son inconfundibles.

A més dels merges mencionats, hi ha distintes parets, tanques i marjades dignes de mencionar.

A la denominada "Tanca des porcs" hi ha una escala de pedra feta a la mateixa paret, particularment que es troba a molt pocas parets, si exceptuam les antigues torres dels molins fariners, que tenien una escala interior, dite "escala de caragol".

Com ha quedat anotat al principi, a mena d'introducció, a la parcela coneguda per "Sa Caseta d'En Lligat", hi ha una caseta de roter, construïda totalment de pedres.

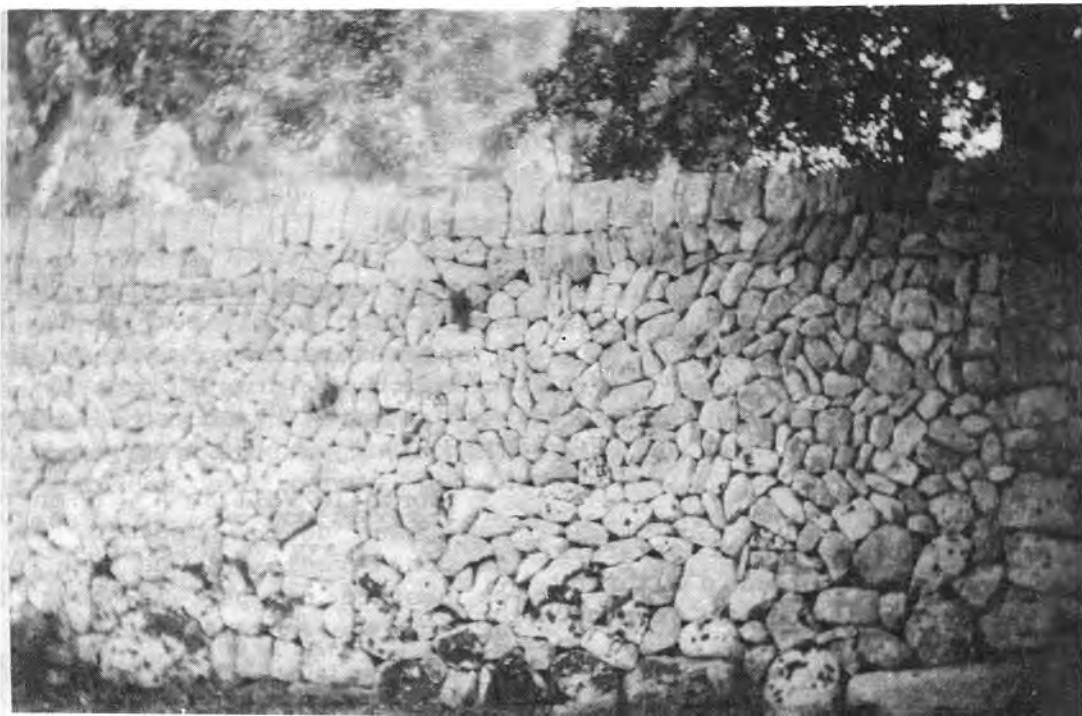
Al sementer o parcela coneguda per "Sa Vinya", per haver estava dedicada al conreu de vinya i actualment poblada d'amatllers en una plantació experimental realitzada per quatre joves "no pagesos", hi ha un marge que per l'estil i segons fons orals fou fet pels margers sollerics que hem mencionat abans i que feren moltes de les parets i marges de Son Baró d'En Sbert.

Una altre paret en bon estat, d'un set palms d'amplària és la paret que separa el camí dit d'En Ferriol o d'En Mateu Ferrer i la tanca dita "Tanca de Son Santos".

Les distintes tanques de Son Baró d'En Sbert tenen el següents noms:

"Sa tanca des sostre", "Sa tanca nova", "Sa tanca des garrovers", "Sa Pleta", "Es Plató", etc., de les quals, no totes, estan enrevoltades de paret.

Es clot de ses pipes. En aquets paratge que confronta amb Son Baró d'En Sbert hi ha una tanca de paret seca, que en lloc d'estar acabada amb el classic encadenat (pla o horitzntal) esta acabada amb la denominada "esquena d'ase".

Son Baró d'En Soler. Hi ha una tanca de paret seca, coneguda per "Es Plató".

Es Caldarers. Possiblement una de les parets més llarga del terme de Sant Joan, és la que parteix de la carretera de Sant Joan a Petra, deixant a la dreta el terme de Sant Joan i a l'esquerra el terme de Petra, separant Son Rebassa de Son Gurgut; Es Camp Rafal i Es Caldarers de Can Fuiana, Can Bauzà i Son Bendinat; Son Cunill, del Puig; i xapant Es Cremat arriba fins a les tanques de Son Gil. Paret molt llarga que està més o manco ben conservada.

A l'entorn de les cases de la possessió d'Es Caldarers hi ha distints marges, molt ben construïts, uns de paret seca i altres de pedres i mescla. Foren mandats construir per Don Francesc Juan de Setmenat dins la dècada del 50. El marger fou mestre Francesc Antich Duran (Mandai).

Cas Garriguer. Quan deixam les terres d'Es Caldarers i abans d'arribar a Cas Garriguer hi ha una grossa paret d'un 8 palms, a la vora del camí de Son Gil.

Darrera les cases de Cas Garriguer hi ha una tanca de paret seca. L'acabat o part superior de la paret és "d'esquena d'ase" feta de pedres i mescla.

L'antiga era de Cas Garriguer, on es batia, té marge rodó, com hem pogut veure a altres llocs del nostre terme.

Son Duran. Entre Cas Garriguer i Son Gil hi ha una petita tanca, un triangle de aproximadament un quartó (18 a.), que pertany a Son Duran i és propietat de la família Conrado Villalonga.

Son Gil. Hi ha una paret que separa les terres de Son Duran de les de Son Gil, que comença en el camí públic i arriba fins devra la carretera de Sant Joan-Manacor.

"Es plató de ses alzines" està situat a l'esquerra del camí públic, darrera les cases de Son Gil i està tancat de paret seca.

Hort de Son Gil. Devora el safareig hi ha un marge, d'un metres d'altaria, que no es recte, adaptan-se al terreny. Un marge ben fet.

Es Cremat. La porció de la possessió que fou establida i pertany al terme de Sant Joan, és possiblement la contrada del nostre terme on hi ha mes marges i tanques de paret seca.

L'establiment d'Es Cremat, pertany a propietaris vilafranquers, era antigament garriga, que fou treta dins la dècada dels 40. Gràcies a l'esforç de l'home el que era garriga es convertí amb terreny de conreu, que va ésser poblat d'amatllers, amb algun garrover i figuera.

Les pedres abundoses en aquest paratge foren emprades per la construcció de tanques i parets. Així s'anava col·locant un material que feia nosa i al mateix temps les tanques eren i son de gran utilitat per la remedia.

Cada parcel·la, de mig quartó, d'un quartó, de dos quartns i de quarterada està tancada de paret seca.

Les més de quarante tanques que hem comptabilitzades algunes foren construïdes pels propietaris de les mateixes parcel·les i altres per margers professionals. En conjunt les tanques de dins Es Cremat, la majoria construïdes dins la dècada dels 40, es conserven en bon estat i aparenten solidesa.

Les tanques de dins Es Cremat son un exemple clàssic de la múltiple utilitat d'una paret seca, com és:

- a) Delimitar la propietat
- b) Amagar les pedres que surten del terreny i dificulten el conreu.
- c) Evitar que les aigües de pluja arrossequin la terra.
- d) Evitar el pas del bastià que pastura lliurement.

Sa Penya. Hi ha distints marges, tanques i parets seques no massa notables.

Sa Penya d'en Parric. Hi ha un marge que té 51 metres de llargària i una altura aproximada de 3 metres. Fou construït a principis de la dècada per mestre Francesc Antich Duran (Mandai) ajudat d'un merger llorità.

Hortella Vell. A l'entrada de les cases de la possessió, en el camí de Son Barceló hi ha una paret. No es destaca ni per la seva perfecció ni per la seva conservació.

Son Barceló d'En Francesc. Hi ha una tanca de paret seca, poblada d'ullastres.

Es Pagos. Finca situada dins el terme de Porreres, però te terres dins el terme de Sant Joan. En el sementer anomenat "Sa Vinya Vella", hi ha una paret bastant brossa, però no és de paret seca, està feta amb pedres i morter.

Son Ramón. Hi has distinters parets i tanque, bastant deteriorades per l'acció de les ovelles.

Darrera les cases hi ha la tanca denominada "Es Plató".

Hort d'Hortella. Hi ha un marge mlt ben construït, que possiblement té més de 200 anys, que separa l'hort de les terres de conreu i que abans de la parcel·lació pertanyeren a Hortella Vell.

Veinat de l'Hort d'Hortella i en una finca que també es propietat de Josep Estelrich Mieras, el propietari construï un safareig circular, amb parets exteriors de pedra, que és una vertedera joia de construcció.

Can Carraxet. Dins la contrada d'Hortella, a la propietat coneguda per Can Carraxet hi ha distintes parets i tanques.

Son Font. Es una contrada molt escassa en parets i marjades.

Hi ha una paret ran del camí i l'era de Can Pobler té marjade de "mitja circumferència", com moltes altres eres.

Horta. A la denominada "Costa d'Horta", en el camí de Sant Joan a Porreres, hi ha una marjade.

Una paret amitgera, en bastant bon estat, és la que separa les terres d'Horta de les de D'Hortí.

Horteta. Essent Horteta i els seus establits, terres primes i abundoses en pedres, es una contrada amb molts pocs marges i parets seques.

Quan es feu la reforma i ampliació de la carretera de Palma-Artà, centenars de carretades de pedres de dins Horteta foren traginades amb carros per fer el paviment de la carretera. Així varen desaparèixer gran quantitat de clapers i parets.

S'Hostalet. Es una de les possessions que està mancada de marges i parets seques. Sols: la paret amitgera que separa les terres de S'Hostalet de les Cugalutx.

(continuarà)

Cati Barceló Roig

Antoni Oliver Gornals

Antònia Pilar Mas

Coordinació

Miquel Florit Huguet

Fotografia

Antoni Oliver Gornals

Campins Mas es diu Sònia i només té vint-i-quatre anys, si fa no fa. Ja estic veient/sentint/intuint els qui -sobretot, crítics a l'ús- me faran la guitza, preguntant-me/se què té a veure el sexe i l'edat del pintor amb la seva pintura. Sortosament, ni som crític ni, molt menys, estic a l'ús. I tant, que té a veure per tant, em dic a mi mateix, per si de cas. Si Campins Mas no es digués Sònia sinó Mariano, i en comptes de vint-i-quatre anys en tingués els suficients com per ni recordar-se'n de la jubilació, segur que els papers i les teles que vaig poder veure, tot just fa unes setmanes, en el seu estudi, no serien les que efectivament vaig veure.

Apa, doncs, que surtin ja els crítics a l'ús. Jo vaig anar/pujar a l'estudi -mini estudi- de Campins Mas, na Sònia a partir d'ara, més aviat dubtós. Vés a saber què et trobaràs darrera aquesta porta que amaga només una cambra. Una cambra, ara ja ho puc dir, plena de pintura de bon de veres, on tot traspua un sentiment que en absolut és alié a aquelles condicions que deia abans de sexe i edat, sobretot d'edat. Sònia admet que algú li ha recomanat que obviï el seu nom de fonts, per femení. Em ve a la memòria la història del pintor Juan Servera, qui només quan va haver d'exposar a Madrid, ja fa un bon grapat d'any, i per imposició del presentador, Camilo J. Cela, el del Nobel, va haver de descobrir que era Juan només de llinatge, amb un sonor Cati davant. Tanmateix, tants anys després -Cati Juan em perdonarà la referència cronològica-, en pocs dies he conegut dues artistes que, ben conscientment, s'amaguen sota el llinatge, assexuat, per si de cas. Moderns i progressistes que som.

I ara voldreu, a més a més, que us parli de l'obra de na Sònia. En teniu dret, supòs. Som-hi, doncs.

Sònia Campins Mas va néixer a Palma. I això ni es nota a la seva pintura. En canvi, n'és evident la seva estreta relació amb la costa llevantina de Mallorca, devers Montdragó, on va aprendre a estimar aquelles coses més acostades a la terra.

I a la mar. No és circumstancial que els objectes retratats en la pintura de na Sònia siguin, per sobretot, les àmfores i, en tot cas, allò, tot allò que l'actual parafernàlia en fa objectes similars: que si una tassa, que si un tassó, que si una botella. Campins Mas, tot fent servir acrílics i pastels, no s'allunya dels elements figuratius que li son propis.

Tot això s'ha de considerar des de la perspectiva de qui arriba a la pintura des d'altres vessants artístiques. És clar, per exemple, la formació acadèmica ceramista de Sònia, a l'hora de traçar, damunt els papers, la realitat de l'objecte; es deixa veure, aquí, el volum après a l'acadèmia com ho fa en el traç primer últim de la pintura. I a les formes s'uneixen, en aquest cas, les textures, fetes de terres -acrílics, fonamentalment- i d'altres elements naturals que determinen l'onra de la pintora.

Al cap i a la fi, qué voleu, són formes admirables, nostres i, al temps, universals que ens fan pensar -ai, Sònia- que els més joves van millor pel camí de les recuperacions.

Se m'en fot, tanmateix, tot allò que se us hagi vengut al cap. A mi, en definitiva, només m'importa la pintura d'una autora, na Sònia, que no s'amaga de dir que només pinta, perquè no ha de menester explicar res més. Tant s'hi val!

Estudis d'Art

-1988 - Títol graduat en arts gràfiques i amb l'especialitat de dibuix publicitari.

-1988-89 - Realitza cursos de gravat i dibuix artístic amb el professor Humberto Pérez i Rafa Forteza.

-1989-90 - II cursos monogràfics de gravat impartit per Humberto Pérez i tècniques pictòriques per Ton Boig Clar.

Premis obtinguts

- 990 - * Premi Saló de Tardó de Gravat. Segona medalla de gravat del Cercle de Belles Arts.
- * Guanyadora d'una Menció d'Hono - Capdepera.
- * Seleccionada - Son Carrió.
- * Seleccionada - Andraitx.
- * Seleccionada - Santanyí.
- 991 - * Seleccionada en el VII Premi Pi 91.
- * Seleccionada - Mostra de Cuina.
- * Seleccionada - Son Carrió.
- * Guanyadora del segon Premi de Pintura XII Certamen de Vila de Santa Maria del Camí.

Néix a Palma de Mallorca, el 23 de juny de 1967. Estudià a l'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics de Palma.

És diplomada amb arts gràfiques i amb l'especialitat de dibuix publicitari.

Mentre estudia a l'escola realitza alguns treballs de il·lustració infantil. També realitza cursos de gravat i alguns coneixaments de ceràmica.

EL CONSELL DEL METGE

seguint amb aquest ordre, voldria primerament no donar la sensació de mirar amb mal ulls la vida moderna; jo també l'aguant; no estic contrari a res, en limit a indicar el que passa per a nos de la comoditat i ritme modern.

Si hem parlat (o perlàrem de l'espina i les pegues (inconvenients d'estar dret, les "varius"(varices) i "morenes" (hemorroides)) tenen la mateixa causa.

Pot esser que l'home sigui l'únic espècie que pateixi de varius i morenes. A la sang li costa molta de pena pujar des del peu al cor, estant la persona dreta s'entén. Normalment són quatre les forces que li ajuden:

1-Vis a forta (mots llatins), vol dir la pressió que fa el cor quan s'eixample per omplir-se de sang; té una força de "xupar", en definitiva.

2-Vis a fronte també mots llatins), és la força que li queda a la sang quan el cor l'empeny.

3-Sistema valvular. Les venes de les cames tenen unes vàlvules que no deixen que la sang torni endarrera, o sigui per avall, sempre amunt.

4-Cor perifèric. La contracció de la musculatura de les cames premèn que les venes com un tub de pasta de dents i la sang té més força per pujar.

Així i tot, amb els quatre sistemes no és perfecta i mirau quan de vosaltres parents o amics teniu o tenen varius les dones més, per complecció i perquè els emborços les venes de la cadava estan un poc estretes.

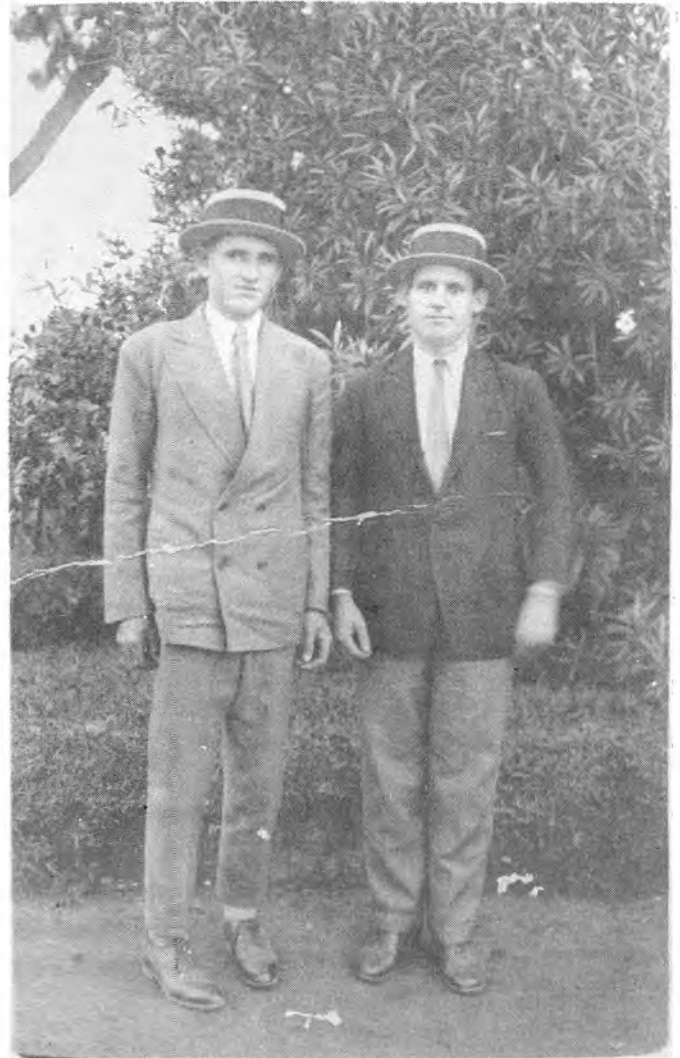
Animals com les girafes crec que no tenen pegues, per ventura s'anaren adaptant més poc a poc o tenen un altre sistema.

Les morenes altre tant; però aquí nosaltres, la vida humana, té més culpa, perquè el que també pretén és intentar en el possible, contrarrestar els problemes. L'estar molt de temps asseguts, damunt cadires que no deixen passar l'aire, calçons

posats sempre i per afegitó calçons blancs (interiors), tot això fa que la temperatura d'aquest redol puja molt i les venes s'aixamplen i es formen les morenes.

Que la roba interior sigui transpirable, dur una capa d'aire a la cadira del cotxe (asiento de bolletes); no permetre en el possible l'estrenyiment (del que més endavant, un altre dia, en parlarem)

Antoni Vidal Llaneres.

Fotografia de Melcion Garcias Mas (des Pont Satri) i Joan Jaume Gayà (Pardut des Molins)

EMIGRANTS. L'ALTRE DESCOBRIMENT

Melción Garcias Mas (des Pont Satri). Va partir cap Amèrica l'any 1.928. Va fer el viatge amb el santjoaner Joan Jaume Gayà (Gorreta), viatge que durà 24 dies, fins arribar al seu destí: Santa Fé de Rosario. El viatge de Barcelona a Buenos Aires li costà unes 100 pessetes.

A Santa Fe de Rosario en Melción des Pont Satri hi tenia dos amics santjoaners, en Francesc Fullana Arbona (de Son Duran) i en Joan Jaume Gayà (Pardut des Molins). Una vegada deixada la maleta a una pensió, es va dedicar a cercar feina.

Trobà feina, passant de "amediero" en una "quinta" que li va cedir en Llabres, el marit de na Catalina Gayà Nicolau (Massena).

En Melción des Pont Satri va estar un grapat d'anys en aquesta "quinta", fins que va conèixer a la que seria la seva esposa Isabel Oliver, filla de pares mallorquins, encara que ella havia nat a l'Argentina.

Una vegada casat, va poder comprar la seva primera "quinta" on va construir la seva llar.

Melción anava al mercat amb el seu carro (que allà te un altre nom) a vendre les seves verdures, però ben prest comprà un tractor per anar al mercat i així el camí era més curt. Va ésser Melción el primer hortolà de Santa Fe que comprà un tractor. Allò va ésser com una festa. Tots els seus veinats anavan a la seva "quinta" per veure el tractor. També en el mercat tots el felicitaven per haver estat el primer en arriscar-se en comprar un tractor.

En Melción no va dur massa sort amb el seu matrimoni. N'Isabel la seva esposa va morir als pocs anys de casats, deixant-li 5 fills, la major una nina de 12 anys i el més petit d'un 3 anys.

Melción des Pont Satri no es tornà a casar, gordant fidelitat a la memòria de la seva difunta esposa posant tot l'afecte en els seus fills.

Treballant molt, amb molt d'esforç i molts de sacrificis va poder treure la família endavant, contant amb l'ajuda desinteressada de la seva filla major, que fou com una segona mare pels seus germans i per qui senten tots un gran respecte.

Melción des Pont Satri, que ja ha complit els 83 anys, encara segueix treballant cada dia, fent feina a la verdura pel mercat i algunes vegades damunt el tractor llaurant les seves terres.

Tants d'anys de treball i sacrificis han tingut la seva recompensa. Sense ésser un gran terratinent, es propietari de dues "quintes" amb els seus respectius "ranchos" o cases de camp. També es propietari unes quantes cases en Santo Tomé, el poble on viuen, cobrant tots els mesos el lloguer de dites cases.

Baldament la seva edat i bona situació econòmica, segueix Melción treballant i fent feina.

Melción de Pont Satri com qualsevol emigrant ha sentit l'anyorança de Mallorca i de la seva família, però degut a les circumstàncies, passaren 38 anys abans de poder tornar a Mallorca. Els seus pares havien mort, però tingue l'alegria de retrobar-se amb les tres germanes, cunyats i nebots. Aixó era l'any 1.966. Fou l'any 1.988 en que tornà altre vegada a Mallorca. Aquets darrer viatge l'acompanyà la seva filla major i el seu marit, essent el seu gendre illenc, concretament d'Eivissa. En aquets darrer viatge va estar tres mesos per Mallorca. Per les seves paraules, pareix que pensa tornar una altre vegada. Ell sap que aquí l'esperan amb ànsia la família i els amics.

Nota: Donam les gràcies a Jaume Huguet Garcias des Pont Satri, nebot de Melción, que ens ha fet arribar aquets relat biogràfic i emotiu del seu oncle emigrant.

Passeig de Joan Matas, s/n.
07240-Sant Joan-Mallorca.
Balears.

1-EQUIP DIRECTIU

Director: Josep Roig Bauzá.
Cap d'Estudis: Joan Morey Company.
Secretaria: Francisca Font Oliver.

2-CLAUSTRE DE PROFESSORS (De major a menor antiguitat al Centre):

Anys al Centre.

Professors propietaris definitius:

-Catalina Barceló Gayá	29	Sant Joan.
-Josep Roig Bauzá	10	Sant Joan.
-Joan Morey Company	9	Sant Joan.
-Francisca Font Oliver	5	Palma.
-Martina Vives Colombram	2	Maria de la S.
-F.-Xavier Moratinos Jaume	Primer any.	Sant Joan.

Altres professors del M.E.C. (Ministeri d'Educació i Ciència):

-Apolònia Crespí Vallespir	Primer any.	Costitx.
-M ^a -Antònia Beltrán Amengual	Primer any.	Lloret.
-Maria Barceló Bergas	Primer any.	Maria de la S.

Professor de Religió:

-Gabriel Ferriol Antich	Sant Joan.
-------------------------	------------

3-CENS ESCOLAR

UNITATS	Nº D'ALUMNES.
---------	---------------

1-Educació Infantil:	3 anys.....6
	4 anys.....5
	5 anys.....5

2-Primer Cicle d'Educació Primària:	1er E.Primària....9
	2on E.Primària....7

3-Grup d'EGB:	3er EGB.....8
	4rt EGB.....7

4-Grup d'EGB:	5è EGB.....10
	6è EGB.....8

5-Grup d'EGB:	7è EGB.....10
---------------	---------------

6-Grup d'EGB:	8è EGB.....14
---------------	---------------

TOTAL:.....89 Alumnes.

Nº de famílies:.....68.

4-NOVETATS DEL CURS 92-93

-En aquest curs s'ha implantat el primer cicle d'Ensenyament Primari, que correspon al nou Sistema Educatiu que s'anirà aplicant escalonadament durant aquests propers anys. Aquest cicle substitueix el cicle inicial (1er i 2on) de l'EGB.

També dins aquest nou Sistema Educatiu en el nostre Centre funciona des del curs passat una unitat d'Educació Infantil, on s'imparteix el segon cicle d'aquesta etapa i que agrupa els alumnes de 3, 4 i 5 anys. Aquest cicle substitueix l'antic Preescolar.

-Han deixat el Centre els professors: Ana Maria Martínez Poveda, Isabel Sard Sard i Catalina Coll Amengual.

Els professors nous són: Apolònia Crespi Vallespir, Maria-Antònia Beltrán Amengual, Maria Barceló Bergas i Francesc-Xavier Moratinos Jaume. D'aquests l'únic que queda com a professor definitiu al Centre i adscrit a Educació Infantil és Francesc-Xavier Moratinos Jaume.

També en aquest curs i a finals d'Octubre es jubila la professora Catalina Barceló Gayá.

-S'ha tornat registrar un altre descens en la matrícula: de 95 alumnes en el 91/92 s'ha passat a 89 alumnes en el present curs, encara que no és tan pronunciat com en el curs passat, en el qual la matrícula descendí en 17 alumnes.

-En el curs passat es va arreglar, amb iniciativa de l'Ajuntament, el sistema de calefacció. D'aquesta manera s'ha posat finalment solució a un problema que es mantenia des de la mateixa inauguració de l'edifici.

-Amb la participació dels pares dels alumnes d'Educació Infantil i la col.laboració econòmica de l'Ajuntament s'està adaptant en aquestes primeres setmanes de curs una àrea per a jocs i activitats a l'exterior per als més petits en el pati que hi ha davant de l'edifici escolar.

També, després de quasi bé un any d'espera, s'han iniciat les obres d'adaptació d'uns serveis higiènics i bevedors per a aquests alumnes d'Educació Infantil.

-Es pensa continuar desenvolupant activitats i projectes ja iniciats en el curs passat:

.El taller d'instruments de la colla de xerimiers que s'imparteix als alumnes des de 5è a 8è.

.L'àrea de música per a tots els alumnes.

.La Coral de l'Escola.

.Emissió d'alguns programes de ràdio per mitjà de l'emissora del Centre.

.Els serveis de biblioteca d'aula i de biblioteca general.

.Completar el sistema d'informatització de la gestió acadèmica i administrativa del Centre.

-Com a projectes nous: es pensa mostrar a través de l'hort escolar alguna tècnica de cultiu biològic i fer veure la necessitat de reciclar els fems que anam produint.

El Claustre de Professors ha d'anar confeccionant en aquest curs el Projecte Curricular de Centre que consisteix bàsicament en aplicar i adaptar a la realitat del nostre Centre i alumnes els objectius i novetats del nou Sistema Educatiu.

-En aquest curs hi haurà, probablement a finals d'aquest any 92, eleccions al Consell Escolar del Centre, on hi ha representats alumnes, pares i professors.

5-MENJADOR ESCOLAR

-Inscrits 28 alumnes fixes. En aquest curs utilitzen el servei bastants alumnes d'Educació Infantil.

-Es pot quedar a menjar per dies.

-El preu actual per dia és de 400 pts.

-La gestió del menjador és a càrrec del Centre.

-Els alumnes que viuen a més de 3 Km. del Centre reben una ajuda de menjador de part del MEC.

C O M U N I C A T S

CREU ROJA ESPANYOLA. TELEFON D'URGENCIA

L'Assamblea Balear de la Creu Roja Espanyola, ens ha fet arribar la següent nota:

"A partir del proper dia 15 de Stembre les sollicituds de Servei de transport sanitari d'ugències (ambulàncies) passarn a estar centralitzades en el número de telèfon 20.22.22., quedant fora de servei els números de telèfon que venien utilitzen-se en els lloc de socors.

ESCOLA DE BALLS MALLORQUINS DE SANT JOAN

A la Casa de Cultura i a partir del proper divendres dia 9 d'Octubre, es començaran les classes de ball, para la gent major (Homes i dones), a les 9'30 del vespre.

Les classes de ball pels petits es donaran tots els dissabtes a les 4'30 de l'horabaixa.

Auestes classes, pels grans els divendres i pels petits els dissabtes, duraran fins el proper mes de Maig de 1.993.

COBRAMENT DE LES CONTRIBUCIONS

Està previst quel els dies 2, 3, 4, 5 i 6 del proper mes de Novembre, a les oficines de l'Ajuntament de Sant Joan es cobraran en període voluntari els impost sobre:

- Béns immobles de naturalesa urbana (cases i trasts).
- Béns de naturalesa rústica (terres).
- Impost sobre vehicles de tracció mecànica (cotxes, camions, motos, etc.).
- Altres tasses o impostos públics.
- Impost sobre activitats econòmiques.

Per aquells que frissin de pagar, o no vulguin fer cua a la Casa de la Vila, poden anar a pagar a Manacor, a les Oficines de recaudació de Tributs de la Comunitat Autònoma, que està en el carrer Estrella, número 8 (molt aprop de la plaça coneguda popularment per "Sa Bassa"). Les oficines estan obertes de 9 a 14 hores.

Recordam que la primera setmana de Novembre, de dilluns a divendres, es cobrarà a Sant Joan.

Proseguint la relació de gent censada a Sant Joan, l'any 1.950, que començarem a publicar en el número del mes passat:

Jaume Estrany Gari, més conegut per En Jaume des Centro, vivia en el Cafè Centro, Plaça General Franco, núm. 1 (Sa Plaça Nova), juntament amb la seva esposa **Maria Gayà Font**, tots dos nats a Vilafranca els anys 1.915 i 1.920 respectivament. Les seves filles Monse (1.943) i Antònia

Jaume Estrany Gari, més conegut per **En Jaume des Centro**, vivia en el Cafè Centro, Plaça General Franco, núm. 1 (Sa Plaça Nova), juntament amb la seva esposa **Maria Gayà Font**, tots dos nats a Vilafranca els anys 1.915 i 1.920 respectivament. Les seves filles Monse (1.943) i Antònia (1.948) havian nat a Sant Joan.

Joan Ferrando Gallard, metge, nat a Montuiri l'any 1.912, vivia en el carrer de Palma, núm. 22 o sigui a Ca Na Miquela Primatera, entre Can Gorfes i el Bar-Bodega Can Company.

Gabriel Palmer Bonet, corredor de bicicletes, nat a Andratx l'any 1.921, casat amb **Antònia Bonet Gayà** (de Sa Pleta), vivia en el carrer del camp, núm. 14.

Alfredo Bonet Sanchez, nat a València l'any 1.897, casat amb **Jacoba Forteza Grimalt** (Na Jaumeta), que va néixer a Palma l'any 1.902, vivien en el carrer del Camp núm. 24 (carrer de Ses Trinxes).

Cristofol Ripoll Serra, el metge, casat amb Dª Maria del Carme Bauzà Camps, de Ca Don Xim, vivia en el carrer Mestre Mas, núm. 14 (Ca Na Pagesa).

Josep Salom Bauzà (Falet), casat amb Encarnación Marin Romero, natural de El Ronquillo (Sevilla), vivien ambdós a Sant Joan.

Joan Colombram Mas i la seva esposa estaven de majorals a Hortella de l'amo Miquel Gayà Font (Cambuix de Son Dameto). Tenien per missatge a Jaume Mayol Tomas, un al·lot de Vilafranca, que va correr amb bicicleta en temps d'en Gual. Aquest Joan Colombrans, glosador, és el contricant o parella del glosadors Planisi,

Son Brondo. Censat a la possessió de Sa Brondo hi havia l'amo o majoral i la seva família. L'amo Sebastià Camps Vanrell, la seva esposa, 3 filles i un fill, a més de 10 missatges, dels quals 4 eren de Maria de la Salut, 3 de Sineu, 2 de Sant Joan i un de Montuiri.

Son Gil. Eran majorals l'amo Arnau Nigorra Català i la seva esposa Magdalena Bover Barceló i tenien 6 missatges, de Petra, Ariany i Vilafranca.

Sa Bastida. Tenien 4 missatges. Entre ells a Miquel Beltran Corro, que l'any 1.950 encara era fadrí. Anys més tart moriria a la mateixa possessió, víctima d'un accident de treball.

Guillem Bestard Guillen i Tomàs Costa Grau, ambdós de Sóller, de 17 i 14 anys respectivament, estaven llogats amb l'amo Llorenç Barceló Font, des Pujol, i foren censats en el carrer Princesa, núm. 11.

Pedro Hernandez Ros, era un missatge fadrí, nat a Sóller l'any 1.914, que estava llogat amb els germans

Pedro Hernandez Ros, era un missatge, fadrí, de 36 anys, nat a Sóller, que estava llogat amb els germans Matas Puig o Gils.

Francisco Lopez Perea, natural de Alguenya (Alecant), de 20 anys d'edat, estava de missatge amb l'amo Francesc Bauzà Antich (des Rafal).

Salvador Jordà Sanchez, nat a Múrcia, de 15 anys, estava llogat

Salvador Jordà Sanchez, nat a Múrcia, de 15 anys, estava llogat amb l'amo Miquel Gual (Ribas).

Josep Bestard Ramis, nat a Sóller, de 12 anys, també estava llogat amb l'amo Miquel Ribas.

Miquel Darder Mercant, natural de Sóller, de 25 anys, estava llogat a la possessió de Son Ramon.

Benet Amengual Balaguer, natural de Sóller, de 15 anys, estava llogat a Maià.

Eusebio Rosa Robles, natural de Don Bernardo (Avila), estava també llogat a Maià, on tenien un altre missatge de Montuiri.

LES CAPELLES DE L'ESGLÉSIA VELLA DE SANT JOAN

IV. Capella del Santíssim Nom de Jesús (abans, de Santa Anna)

La capella que avui és del Nom de Jesús, era inicialment, i fou durant més de cent anys, la capella de Santa Anna. Abans d'allargar-se el temple a mitjan segle XVII, era la primera capella a partir del presbiteri, a la part esquerra de la nau. El retaule de Santa Anna, avui lamentablement perdut, era obra del notable pintor, nascut a Còrdova però mallorquí d'adopció, Mateu López, o "Llopis", com l'anomenaven els illencs.

Aquest retaule fou la causa del document més antic, conegut fins ara, en relació a les capelles de l'església vella. El 27 de novembre de 1561 Joan Pau Varro, vicari general del bisbe Joan Baptista Campeggio -que fou bisbe de Mallorca durant 26 anys i mai vingué a l'illa-, a instància del pintor Mateu López escriu al vicari de l'església de Sant Joan de Sineu i li mana que avisi als jurats i a Basili Alcover que dins tres dies paguin al pintor 5 lliures que li deuen per la fusta del retaule de Santa Anna¹.

A la Visita pastoral de 1564 són esmentades a la part esquerra del temple les capelles de Santa Anna, les Animes i Sant Cristòfol. Dins la capella de Santa Anna hi havia, a la part esquerra de l'altar, la Pila baptismal, i a la Visita pastoral de 1603 es mana que dins la mateixa capella, a la part de les Animes, s'hi posi el "llit de la Mare de Déu". Cap a l'any 1670 Santa Anna abandonà la capella, cedint-la al Nom de Jesús².

La devoció al Santíssim Nom de Jesús, promoguda sobretot pels franciscans, s'estengué per tota l'illa al llarg del segle XVI. A l'església de Sant Joan des de l'any 1600 hi ha tengut sempre retaule i altar, emplaçats en un principi a la quarta capella de la part dreta, a l'indret ocupat avui per Sant Antoni. Les primeres notícies sobre l'Obreria del Nom de Jesús són de 1627. Aleshores era obrer Mn. Joan Mayol, prevere que mantingué el càrrec durant 30 anys

més, fins a la seva mort l'any 1657. Cal dir que per més de tres-cents anys gairebé tots els obrers del Nom de Jesús foren de la família Mayol.

La capella era per aquell temps molt modesta, com quasi totes les altres: dins una "pastera" o nínxol obert a la paret, sobre una peanya, una imatge del Nin Jesús, amb un vestidet cosit per alguna persona devota, un altar arranjat amb peces de marès, dos canelobres, un palis de tela pintada, i una llàntia que l'Obreria mantenia encesa tot l'any. Tan modesta seria la capella que a alguna Visita pastoral passa desapercebuda i ni tan sols se'n fa menció. L'Obreria celebrava la seva festa el dia de Cap d'Any, sense dispendis innecessaris, amb l'austeritat imposada pel seu migrat pressupost; prestava una petita col·laboració al sosteniment del culte parroquial sufragant les distribucions dels preveres que acompanyaven el viàtic als malalts³.

Mentre les altres Obreries contribuïen sovint a la finançació de les obres que per aquelles saons es feien a l'església, la del Nom de Jesús, per la escassetat dels seus recursos econòmics, no podia fer-ho. Una sola vegada es troba en els seus comptes una reduïda aportació: "10 lls. 6 ss. les quals se són distribuïdes per lo gasto de los xabrons de la obra de nostra isglesia" (1660)⁴.

Vingueren dies més venturosos per l'Obreria i per la capella del Nom de Jesús. Devers l'any 1670, quan ja es trobaven avançades les obres d'allargament i renovació de l'església i ja se li havia afegit una capella per banda, no sabem per quina raó es feren uns canvis entre tres advocacions: Santa Anna passà vora el Roser, a la capella que ocupava Sant Antoni; aquest sant es canvià a la darrera capella de la part dreta, on es troba encara avui; i el Nom de Jesús, deixant el lloc a Sant Antoni, passà a la capella que havia desocupat Santa Anna, entre la capella de les Animes i la nova capella que es destinà a Sant Sebastià i avui és de Sant Josep;

allà s'hi ha quedat fins al present⁵.

Mort el prevere Mn. Joan Mayol, l'havia succeït en l'Obreria el seu nebot Joan Mayol, casat amb Anna Amer, que fou obrer de 1657 a 1659, any en què morí. Heretà l'Obreria el seu fill Pere Mayol i Amer el qual quan s'esdevingué el canvi de capella, malgrat es trobàs mancat de salut, mantenia la responsabilitat de l'Obreria, auxiliat per mestre Bartomeu Miquel Sastre, obrer adjunt, i emprengué coratjosament la fàbrica d'un esplèndid retaule per al nou emplaçament. Per mala sort morí el 31 d'agost de 1671 sense atènyer la culminació de l'obra; la seva viuda donà a l'obrer adjunt els cabals de l'Obreria que eren en poder del difunt, i mestre Bartomeu Miquel començà a pagar a l'escultor partides a compte del retaule iniciat⁶.

També per mala sort per a nosaltres, a l'acta de revisió d'aquests pagaments no es va consignar el nom de l'escultor; el llibre corresponent de l'Obreria s'acaba en aquest punt; manca a l'arxiu parroquial el llibre següent, i els comptes no segueixen fins l'any 1729. Per això, com l'honor Pere Mayol es morí sense veure l'obra acabada, nosaltres ens hem quedat amb les ganes de sebre amb certesa qui fou l'escultor d'aquest preciós retaule, el més bell de quants n'ha tengut i té el temple santjoaner. Essent d'idèntica estructura, si bé de factura més sòbria i manco abarroçada, que el de la capella de Sant Josep, l'obra es podria atribuir al mateix autor, l'escultor Pere Joan Pinya, que havia fet diverses obres entre 1634 i 1667, i podria dir-se que aleshores era l'escultor "oficial" de la parròquia⁷.

Set caselles amb deliciosos figures en alt relleu, policromades i estofades, representen: la casella central, la Circumcisió del Senyor, amb Maria i Sant Josep, quatre oficiants, un dels quals sostè el Nin Jesús mentre un altre el circumcida, i dos petits acòlits que serveixen un aiguamans; en la part superior, entre niguls, l'emblema del Nom de Jesús i un cor travessat per dos claus. A l'esquerra del retaule, l'adoració dels pastors, a baix, i Jesús en el temple ensenyant als doctors, a dalt; a la part dreta, l'adoració dels reis i la presentació en el temple. En la part inferior del conjunt, dues escenes de la vida del sant Patró: el baptisme de Jesús a

l'esquerra, i la degollació del Baptista a la dreta. A l'àtic, una tela de la Transfiguració del Senyor.

Baix de la casella central el retaule presenta una obertura, destinada segurament a la capelleta amb una talla del Nin Jesús, de la capella primitiva. L'any 1815 l'obrer Antoni Mayol i Colom, va fer a ses pròpies despeses un nou nínxol que, si bé és de bona factura, desdiu del conjunt de forma estrident⁸.

Saltant l'esmentada llacuna de cinquanta-cinc anys que hi ha a l'arxiu parroquial, en obrir el llibre següent d'Obreries (1729-1747) ens trobam en el primer foli amb una anotació interessant, "per imatges, 1 ll. 8 ss. 4"; i en el segon foli, "per les estampes dels patrons, 3 ss. 8"⁹. Els "patrons", anomenats també imatges, imatgets, sants, santets o estampetes, eren uns petits fulls de paper molt senzill que tenien a una cara la imatge d'un sant i a l'altra duien manuscrit el nom d'un dels feligresos de la parròquia morts l'any anterior. Es repartien a l'oferta de la missa del dia de Cap d'Any per oferir a cada u com a patró particular per aquell any el sant que li havia correspost -per això es deien "patrons"-, i per encomanar a les seves pregàries el difunt que li havia pertocat. Si bé la primera referència documental correspon a l'any 1730, es pot suposar que la pràctica dels "patrons" ja existia en temps anteriors; fa una trentena d'anys encara es mantenia.

Cal esmentar un altre notable seguit d'obres de la mateixa nissaga dels Mayol: l'honor Pere Mayol (1740-1759), el seu fill, el doctor en medicina Pere Mayol (1759-1785), el fill d'aquest, l'honor Antoni Mayol (1785-1810), i el darrer de la renglera, Antoni Mayol i Colom, fill de l'anterior (1810-1817).

Especialment beneficiosa per la capella i per l'Obreria fou l'administració del metge Dr. Pere Mayol que rejuvení la festa de Cap d'Any escampant murta pels carrers, contractant un organista extern per acompanyar l'Ofici, i completant la celebració amb un refresc; aconseguí augmentar el producte de les captes a domicili i de les col·lectes a l'església i inicià la restauració de la capella (1785), deixant a l'Obreria un saldo

favorable de setanta lliures. L'honor Antoni Mayol

acabà les obres iniciades pel seu pare, i l'any 1808 renovà l'enrajolat del trespòl i parets i aportà 8 lls. 8 ss. de l'Obreria al pagament de la campana que avui anomenam "sa vella". Antoni Mayol i Colom, segons ja hem dit, pagà de béns

propis una vitrina nova per la imatge del Nin Jesús¹⁰.

Quan acompanyam alguna persona externa a contemplar la magnificència del nostre temple parroquial, si volem mostrar-li algun detall en particular no podem fer res millor que conduir-la davant la capella del Nom de Jesús.

Josep Estelrich i Costa

NOTES

1. Arxiu Diocesà de Mallorca, Litter. 1561-1564, f. 54v. (G. LLOMPART - J. Mª PALOU - J. Mª PARDO. Els López dins la pintura del segle XVI a Mallorca, pg. 145).

2. APSJ (Arxiu Parroquial de Sant Joan), 21.1, ff. 3v. 32.

3. APSJ, 61.1, ff. 40. 42v. 44.

4. APSJ, 61.1, f. 45.

5. APSJ, 21.3, f. 21.

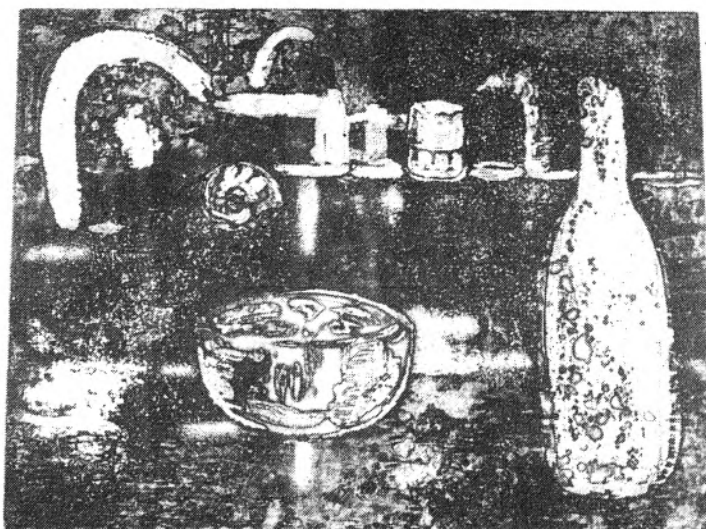
6. APSJ, 61.1, ff. 46. 46v.; 13.1.3, 49; 31.5, f. 36)

7. Cfr. DAMUNT DAMUNT, n° 15 (agost 1992), pg. 20.

8. APSJ, 61.5, f. 46.

9. APSJ, 61.2, ff. 103v. 104.

10. APSJ, 61.3, ff. 82-83v.; 61.4, ff. 95-101v.; 61.5, f. 46.

EN EL MES DE SETEMBRE

1-09-1.966. A una casa del carrer Bellavista, cantonada amb el carrer de les Monges "Ca Madò Maiola" es va obrir de manera provisional una Oficina de Banca March.

17-09-1.966. La Penya Motorista organitzà una visita a una festa campestre en el "Cortijo Vista Verde"-Can Pastilla a on després d'unes demostracions taurines alguns santjoaners torearen una vaqueta.

25-09-1.966. Es produeix a la Parròquia un canvi de Vicari. Mn. Gabriel Ramis, que havia estat destinat a Sant Joan en 1.960 era nomenat Vicari de la Parròquia de la Stma. Trinitat de Palma. A l'entretant venia a Sant Joan Mn. Miquel Deyà que seria per el moment el darrer Vicari de la Parròquia santjoanera.

4-09-1.967. Victima d'un accident de treball en les tasques d'electricista moria als seus 63 anys Guillem Mas Font (Pagès)

7-09-1.967. Moria als seus 91 anys la Germana de la Caritat, Sor Pasquala, que al llarg de quasi 40 anys havia desenvolupat les seves tasques religioses en el Convent de Sant Joan.

15-09-1.968. Després d'uns anys sense activitat aparent, la Cooperativa Agrícola de Sant Joan que tenia com a patrimoni el turó de Son Juny, a on avui hi ha el camp d'esports i el Centre d'E.G.B.; va celebrar una Junta General per tal de intentar la seva reorganització. Es va anomenar una Directiva nova amb alguns membres d'anteriors Directives com es el cas del President: Gabriel Camps Oliver (de Son Gual) i gent nova com el Vice-President: Arnau Company Bauzà (el metge). Foren Secretari Joan Mas Matas (Es Mestre Pagès) i DDepositari Francesc Oliver Oliver des Caldarés.

14-09-1.969. En la 3ª tempoturada del C.D. San Juan i amb partit inaugural al Camp de Consolació, amb Competició de II Regional l'equip local va guanyar per 3-0 al Felanitx. L'alineació del "San Juan" fou: Fuster, Mesquida, Font, Valenzuela, Ernesto, Mas, Fernández Frasco, Llull, Alzamora i Marcet.

Joan Jaume Nigorra

LA FESTA DES BUTIFARRÓHA ESTAT AJORNADA

Devant aquest fet, la Penya Motorista ens ha passat la nota següent:

La "Festa des Butifarró", que es celebrava cada any el primer diumenge d'octubre, enguany eventualment ha estat ajornada per unes altres dates. Donat que aquests darrers anys la pluja ha deslluit la festa, tota vegada que en aquesta època, en que acaba l'estiu i entra la tardor, el temps es mostra més insegur que en altres èpoques.

Aixó fa que es tengui que assumir un greu perill, per fer front amb aquesta inseguritat a un presupost de cada any més elevat i essent aquesta, una entitat esportiva que depen **en tot dels seus afiliats.**

Aixó doncs, per enguany, la Festa des Butifarró ha estat ajornada. Una diada que fou creda per la Penya

Motorista Sant Joan, l'any 1.966 qui la organitzada i mantinguda tots els anys. L'any passat fou la 25e. edició. Els organitzadors lamenten haver tingut que ajornar aquesta festa **popular i volem agrair a tots els que ens visitaven en aquesta diada, com també a aquells que hi col.laboraven i esperam en una altre ocasió poder-los convidar a la nostra festa.**

Per acabar aquesta nota volem donar a coneixer les activitats següents

Dia 25 d'octubre amb el "Moto Cross La Tardor", acabarà a Binifarda el Campionat de Balears de Moto Cross.

Dia 13 de desembre tindrem la diada del 36e. Aniversari.

Penya Motorista Sant Joan

